

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma: 4.Pf.20.226/2025/7.

A felperes:

felperes

felperes címe

A felperes képviselője:

ügyvéd1 Ügyvédi Iroda (ügyintéző: ügyvéd1 ügyvéd)

ügyvéd1 címe

Az alperesek:

I.r. alperes I. rendű

I.r. alperes címe

Személyesen eljár IV.r. alperes IV. rendű

IV.r. alperes címe

V.r. alperes V. rendű

V.r. alperes címe

Az alperesek képviselője:

ügyvéd2 Ügyvédi Iroda (ügyintéző: ügyvéd2 ügyvéd) az I. és V. rendű alperesek képviseletében

ügyvéd2 címe

A per tárgya: szerződés létre nem jöttének megállapítása

Az elsőfokú bíróság: Fővárosi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma: 33.P.20.736/2024/34.

A fellebbezést benyújtó fél: Felperes

Ítélet

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg együttesen az I. és V. rendű alpereseknek 15 nap alatt 147.000 (száznegyvenhétezer) forint + áfa mértékű másodfokú perköltséget.

Megállapítja, hogy a meg nem fizetett 2.406.000 (kétmillió-négyszázhatézer) forint fellebbezési eljárási illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

[1] Az elsőfokú bíróság által megállapított irányadó tényállás szerint a felperes, egyéb érdekelt¹, egyéb érdekelt², egyéb érdekelt²ⁿ, valamint az Bank Részvénytársaság között 2008. december 22. napján kölcsönszerződés és önálló zálogjogot alapító szerződés jött létre, melyet közjegyzői okiratba foglaltak határozat¹ ügyszám alatt. A szerződés szerint a kölcsön összege 198.438 CHF, mely a kölcsönnyújtás időpontjában 30.075.000 forintban került meghatározásra. A kölcsön futamideje 20 év, annak lejáratát a rendelkezésre tartás utolsó napja időpontjától függően változhat. Az induló Teljes Hiteldíj Mutató (THM) évi 7,4%. A kölcsönszerződéssel egyidejűleg önálló zálogjogot alapító szerződés is aláírásra került, a zálog tárgya a település belterület helyrajzi szám Hrsz.-ú, természetben cím¹ szám alatti ingatlan volt. A kölcsönszerződést az Bank Rt. részéről egyéb érdekelt⁴ írta alá, aki a szerződéskötést megelőzően a közjegyző által határozat² ügyszámon közjegyzői okiratba foglalt felhatalmazást kapott a kölcsönszerződés megkötésére. A jogosult Bank Rt. helyett az Bank2 SA lépett a szerződésbe és a kölcsönszerződést 2011. június 6. napján módosították azzal, hogy annak lejáratát 2049. január 8. napja, a törlesztőrészletek összege könnyítésként havi 100.000 forintban került meghatározásra. A hitelezői oldalon jogutódlás következett be, először az V.r. alperes, majd az az I.r. alperes lett az I. rendű alperes. Az Bank2 SA a kölcsönszerződést 2013. augusztus 16. napján felmondta, majd az engedményezésre 2016. november 1. napján kelt okirattal 2016. november 2. napjával került sor.

[2] A felperes módosított kereseti kérelmében annak megállapítását kérte, hogy közte és az I. rendű alperes jogelődje közötti kölcsönszerződés nem jött létre, mivel több lényeges kérdésben nem volt a felek között megállapodás, így csak a jogalap nélküli gazdagodás szabályai szerint lehet közöttük elszámolni. Álláspontja szerint a hitelező több lényeges

körülményt elhallgatott, illetve e körben téves felvilágosítást adott, megfosztva őt a döntéshozataltól a kérdésben, hogy a szerződést aláírja-e vagy sem. Az ő szándéka a kölcsönszerződés megkötésére irányult, azonban nem volt tudomása arról, hogy a pénzügyi szolgáltató az általános szabályoktól lényegesen eltérő módon kíván majd eljárni, vele elszámolni: elhallgatta az elszámolásnak azt a részét, melynek eredményeként jóval magasabb tőkeösszeget kíván majd visszakövetelni. A kockázatfeltáró nyilatkozatból nem vezethető le a pénzügyi szolgáltató által alkalmazott elszámolási mód. Bízva a tájékoztatásban, elhitte, hogy ennek a kölcsönnek sokkal kisebb a kamata, mint a forintkölcsöné, az árfolyamváltozásnak pedig nincs jelentősége, mivel figyelemmel a svájci frank stabil deviza voltára az csak minimális lehet. Az árfolyamváltozás vonatkozásában a pénzügyi szolgáltatók az ezzel kapcsolatos ismereteiket eltitkolták, ugyanis a BÉT előrejelzése alapján már tudomásuk volt arról, hogy a svájci frank árfolyama az elmúlt 30 évben átlagosan évi 8,5%-kal emelkedett és ennek megváltozása sem várható. Megítélése szerint a hitelező szándéka nem kölcsönszerződés megkötésére irányult, e körben kiemelte az ügylet FOREX-TRADE jellegét, ugyanis a törlesztőrészlet összege nemcsak a felvett kölcsön összegétől és a futamidőtől függ, hanem a svájci frank árfolyamának alakulásától és a hátralékos kölcsönösszeg havonta történő átszámításának alapján képzett egyenleg alakulásától is. Ezen ügyletnek van egy kockázati eleme, melyből származó kötelezettséget bírósági úton nem lehet érvényesíteni. Nem közölte azt sem, hogy az elszámolás módjával a kamatparitás kiegyenlítő hatását nem engedi érvényesülni. A félrevezetés eszköze volt a THM közlése is, ugyanis az árfolyamnak a törlesztésre gyakorolt hatása a számítás során figyelmen kívül maradt.

[3] A felperes másodlagosan a kölcsönszerződés érvénytelenségének megállapítását kérte azzal, hogy a bíróság az érvényessé nyilvánítás körében az V. rendű alperest kötelezze 513.981 forint megfizetésére. A szerződés semmis, mert nem tartalmazza a szerződés tárgyát, az éves százalékban kifejezett teljes hiteldíj mutatót, a szerződéssel kapcsolatos összes költségeket, kamatokat, járulékokat, a törlesztőrészletek számát, összegét, a törlesztési időpontokat, valamint azon feltételeknek, illetve körülményeknek a részletes meghatározását, amelyek esetében a hiteldíj megváltoztatható. Álláspontja szerint tisztességtelen a szerződésnek a két devizanem alkalmazásával kapcsolatos összes rendelkezése.

[4] Az I. és V. rendű alperesek a kereset elutasítását kérték. Kiemelték, hogy a szerződés aláírását követően a hitelező a főkötelezettségének, a kölcsönösszeg folyósításának eleget tett, a felperes a kölcsönösszeg visszafizetési kötelezettségének teljesítését megkezdte, így nem lehet évekkel később megalapozottan hivatkozni a felperes által megjelölt okok alapján arra, hogy a szerződés lényeges tartalmi részek hiányában létre sem jött (Kúria BH2018. 8.233.). Álláspontjuk szerint a felek a szerződéskötéskor lényegesnek minősített kérdésekben megállapodtak és a szerződés alapján teljesítettek. A kölcsönszerződés I.9. pontja részletes tájékoztatást adott az árfolyamváltozás kockázatairól. Előadták, hogy a pénzügyi intézmények a devizaforrást swap ügyletek kötésével biztosítják, melyeket nem az ügyfelekkel kötik, a két szerződés alanyai nem azonosak. Hangsúlyozták, hogy a deviza alapú kölcsönszerződés kapcsán semmilyen befektetési szolgáltatást nem nyújtottak. E körben hivatkoztak az Európai Unió Bírósága (EUB) C-312/14. számú ítéletére, miszerint „A devizaalapú kölcsönök bizonyos típusainak részét képező árfolyamműveletek nem tekinthetők befektetési szolgáltatásnak”. A THM kalkulációja a betéti kamat, az értékpapírok hozama és a teljes

hiteldíj mutató számításáról és közzétételéről szóló többször módosított 41/1997. (III. 5.) Korm. rendelet 5. számú melléklete szerinti képlet alapján történt.

A másodlagos kereseti kérelemmel kapcsolatban kiemelték, hogy a kölcsönszerződés meghatározta a szerződés tárgyát (I.1.1. pont) a THM számításánál figyelembe vett egyéb költségeket (I.3.10. pont), a törlesztőrészletek számát, összegét, törlesztési időpontokat (I.3.1. pont). A kölcsönszerződés pedig mindenben megfelel a Hpt. 213. § rendelkezéseinek. A DH2 törvény szerinti elszámolás elkészült, melyet a felperes nem vitatott, így az elszámolás felülvizsgált elszámolásnak minősült.

[5] A IV. rendű alperes a keresetben foglaltakat nem vitatta.

[6] Az elsőfokú bíróság a fellebbezéssel támadott ítéletével a keresetet elutasította és kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. és V. rendű alpereseknek személyenként 747.077 forint perköltséget, míg a le nem rótt 1.500.000 forint eljárási illeték az állam terhén marad. Indokolása szerint a tényállásban megnevezett személyek között 2008. december 22. napján a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. IV. törvény (r.Ptk.) 523. § (1) bekezdésében írt kölcsönszerződés jött létre, mely megfelelt a hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (r.Hpt.) 203. § (6)-(7), illetve 213. § (1) bekezdésében foglaltaknak. Nem osztotta a felperes álláspontját, miszerint a kölcsönszerződés nem jött létre, annak tárgya nem volt meghatározva. Kiemelte, hogy az MNB deviza középárfolyamától a pénzintézetek mindkét irányban eltérhettek, ettől alacsonyabb összegben határozta meg az alperesi jogelőd a kölcsön kiutalásakor irányadó átváltási összeget, a törlesztéskor pedig ennél magasabbat kellett teljesíteni. Az árfolyamváltás körében utalt a Kúriának a pénzügyi intézmények fogyasztói kölcsönszerződéseire vonatkozó jogegységi határozatával kapcsolatos egyes kérdések rendezéséről szóló 2014. évi XXXVIII. törvényben rögzített elszámolás szabályairól és egyes egyéb rendelkezésekről szóló 2014. évi XL. törvény (DH2 törvény) 3. § (2) és a 4. § (1) bekezdésére, valamint a 6/2013. PJE határozatra.

[7] A felperes által kifogásolt költségek, járulékok és egyéb díjak esetében az elsőfokú bíróság kiemelte, hogy a Kúriának a pénzügyi intézmények fogyasztói kölcsönszerződéseire vonatkozó jogegységi határozatával kapcsolatos egyes kérdések rendezéséről szóló 2014. évi XXXVIII. törvény (DH1 törvény) 3., 4. §-a, 8. § (1) bekezdése, valamint a DH2 törvény 4. és 6. §-a és az 5. § (7) bekezdése alapján megállapítható, hogy a tisztességtelenséget a jogalkotó utólag kiküszöbölte és utólag orvosolta a folyósított kölcsön, illetve meghatározott törlesztőrészletek összegében jelentkező tisztességtelen különmemű devizaárfolyamokat és a tisztességtelen egyoldalú kamat, költség és díjemelést lehetővé tevő általános szerződési feltételeket. Hangsúlyozta, hogy a Kúria több eseti döntésében is rámutatott arra, hogyha a hitelező a főkötelezettségének, a kölcsönösszeg folyósításának eleget tett, az adós pedig a törlesztést megkezdte, akkor nem lehet arra megalapozottan hivatkozni, hogy a szerződés létre sem jött (BH.2018. 230.).

A felperes az érvénytelenség körében hivatkozott az r.Hpt. 213. § (1) bekezdés a) pontjára. A kölcsönszerződésben a kölcsön összege meghatározásra került svájci frankban, továbbá a forintban folyósítandó összeg is. Tartalmazta az induló teljes hiteldíj mutatót, a szerződéssel kapcsolatos költségeket, kamatokat és járulékokat is. A d) pontra történő hivatkozás abban az esetben vizsgálható, ha a felperes részleges érvénytelenség megállapítását is kérte volna,

azonban e körben határozott nemleges nyilatkozatot tett. A szerződés alapján kiszámítható a törlesztőrészletek száma, azt az utóbb megküldött mellékletek tartalmazzák, mely elégséges a jogszabálynak való megfelelés szempontjából. A szerződésben meghatározásra került a kölcsön összege, a 20 éves futamidő, a törlesztőrészletek száma (240), az induló törlesztőrészlet összege (1.520,49 CHF), valamint az ügyleti kamat és a kezelési költség összege is.

[8] Nem helytálló a felperes állítása, miszerint nem ismerte meg kellő időben a szerződést, az árfolyamkockázati tájékoztatót, az üzletszabályzatot és a hirdetményt. A felperes a megismerésről szóló nyilatkozatot közel egy hónappal hamarabb megkapta, míg a szerződéstervezetet az aláírás előtt egy héttel e-mail-ban megküldték, mely tartalmilag azonos volt az aláírt szerződéssel. A szerződés tartalmazta, hogy a pénzügyi szolgáltató kellő időben átadta az üzletszabályzatot, valamint az adós, a zálogkötelezett, valamint a készfizető kezes kijelentették, hogy a hitelező üzletszabályzatát és az akkor érvényes hirdetményt megismerték és magukra nézve kötelezőnek elfogadták, így a szolgáltató eleget tett az akkor hatályos jogszabályi kötelezettségének.

[9] Az árfolyamkockázati tájékoztató teljes részletességgel tartalmazta, hogy a milyen kockázattal kell a felperesnek számolnia, így a forint erősödése esetén a havi törlesztőrészlet terhei csökkennek, míg a forint gyengülése esetén növekednek. E tájékoztató megfelelt a szerződéskötéskor hatályos jogszabályoknak, az abban foglaltak egyértelműek és világosak voltak, így a felperes el tudta dönteni, hogy deviza alapú vagy forint alapú kölcsönszerződést kíván-e a kötni.

[10] Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint felperes a szerződés érvényessé nyilvánítása körében előadott kimutatása követhetetlen, alkalmatlan arra, hogy abból meg lehessen állapítani annak helyességét. Kiemelte, hogy a 2017. évi bizottsági döntés nem bír relevanciával, továbbá az EUB ítéletei alapján sem volt megállapítható, hogy az árfolyamkockázati tájékoztató ne felelt volna meg az irányadó jogszabályoknak.

[11] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes élt fellebbezéssel, melyben annak megváltoztatását, a kereseti kérelmével egyező döntés meghozatalát kérte. Kérte továbbá az alpereseket perköltségben marasztalni a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (1) bekezdése alapján.

Indokául a szerződés létre nem jötte körében kiemelte, hogy a felek nem állapodtak meg az elszámolás módjában, ugyanis az átszámítás folyamatát nem határozták meg, így azt a hitelező egyoldalúan, nem a szerződés alapján számolta ki. A devizaárfolyam képzése mint az elszámolás alapja lényeges kérdés. A megkezdett teljesítés és a szerződés létrejötte közötti összefüggés csak tipikus szerződésekre vonatkozhat, azonban olyanra nem, ahol minden teljesítés előtt a hitelező új árfolyamot jelenthet be. Téves az elsőfokú bíróság hivatkozása, miszerint a DH1 törvény ezt a kérdést rendezte. E körben hivatkozott az EUB C-51/17. számú ítélet 4. pontjában foglaltakra.

Az árfolyamkockázat körében idézte a Kúria 2021. január 28. napján kelt Gfv.VII.30.090/2020/9. számú határozata (BH2021. 141.) [31], [33]-[44] bekezdésében foglaltakat.

[12] A felperes nem értett egyet az iratok megismerésével kapcsolatos ítéleti indokolással sem, ugyanis a szerződési feltételek kellő időben történő megismerése egyrészt azt jelenti, hogy az akkor kezdődik, amikor az összes szerződés együttesen rendelkezésre áll az üzletszabályzatokkal és hirdetményekkel együtt. Az indokolás szerint is a szerződést ismerte meg, az összes többi okirat megismerése a közjegyző előtti eljárásra maradt. A szabványzáradékkal történő elismerése annak, hogy minden iratot megkapott, alapvetően tisztességtelen és mint ilyen kiesik a szerződésből (EUB C-449/13. ítélet). A tisztességtelen feltétel következménye, hogy a fogyasztónak kell bizonyítani, hogy nem kapta meg a kérdéses iratokat, illetve nem azzal a tartalommal.

[13] Nem osztotta az ítélet [23] pontjában foglaltakat, miszerint a korlátlan árfolyamkockázat kikötése világos volt. A korlátozottság abból következik, hogy a hitelező „beárzta” a törlesztőrészlet kockázatát 126.745 forint összegben (közjegyzői okirat 14. oldal III. fejezet 1.1. pont). A felperes e hitelkeretszerződésből győződhetett meg arról, hogy az árfolyamváltozás számára 127.000 forint kockázatot jelenthet legfeljebb, mindezt az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta.

[14] A Kúria álláspontja szerint állítólag nem ismerhető meg a jövőbeli árfolyamváltozás. Az árfolyam trend szinte mindig emelkedő, 7% -10%-kal biztosan lehet számolni éves viszonylatban, melyet az árfolyamkockázat pénzügyi mechanizmusának bemutatása tesz megismerhetővé. Megítélése szerint nem az árfolyamemelkedést kell figyelembe venni, hanem azt, hogy mikor „olvad le” a deviza kölcsönök előnye, mindez pedig a szerződéskötéskori forintkölcsönök törlesztőrészlete és az induló devizakölcsön kamatának a különbsége. A kezelési költség fejében csak figyelni és megfelelő időben forintosítani kellett volna a szerződéseket.

[15] Az I. és V. rendű alperesek fellebbezési ellenkérelmükben az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérték és a felperest másodfokú perköltségük megfizetésére is kérték kötelezni, melynek mértékét a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdése alapján kérték megállapítani azzal, hogy jogi képviselőjük áfa fizetésre köteles. Az elsődleges kérelem vonatkozásában előadták, hogy az r.Ptk. 205. § (2) bekezdése és az 523. § (1) bekezdése értelmében a kölcsönszerződés létrejöttéhez a szerződő feleknek meg kell állapodniuk a hitelező által folyósítandó kölcsön összegében és az adós visszafizetési kötelezettségében. Mindez a perbeli kölcsönszerződés 1.1., 2.1., 2.2., 4.1., illetve 4.3.1. pontjában megtörtént. Téves a felperes álláspontja, miszerint az átváltási árfolyamot a hitelező tetszése szerint változtathatja, figyelemmel a kölcsönszerződés 4.1., illetve 4.3.1. pontjában foglaltakra. A 3.1. pont tartalmazza a törlesztőrészletek számát a 4.1. pont pedig a törlesztőrészletek megfizetésének esedékességét. Utalt továbbá az 1/2016. számú Polgári Jogegységi Határozat 2. pontjában foglaltakra, illetve az indokolás IV/2/b. pontjában írtakra.

[16] A másodlagos kereseti kérelemmel kapcsolatban kiemelték, hogy okirattal bizonyították: a felperes az árfolyamkockázati tájékoztatást megkapta (Kölcsönszerződés I.9. pontja, Ügyféltájékoztató a devizahitelek kockázatairól szóló kiadmány). A felperes a 2020. február 6-án megtartott tárgyaláson nyilatkozott arról, hogy a szerződéstervezetet megkapta a szerződéskötés előtt egy héttel e-mail-ben, mely tartalmilag azonos volt a megkötött szerződéssel. A felperes pedig 2008. november 24-én aláírásával nyilatkozott arról, hogy a fent felhívott kiadmányban foglaltakat megismerte és az abban foglaltak alapján tudomásul vette, hogy a devizában nyilvántartott kölcsönök a forintban nyilvántartott kölcsönökhöz képest magasabb kockázatot jelentenek tekintettel az esetleges árfolyamváltozásokra, így iratellenesen hivatkozik a felperes arra, hogy a kölcsönszerződésen kívül minden más iratot, így az árfolyamkockázati tájékoztatót is a szerződéskötéssel egyidejűleg ismerte meg. Az általuk nyújtott árfolyamtájékoztató pedig megfelel a hazai és az EUB ítéletekben megfogalmazott követelményeknek. A kölcsönszerződés 1.9. pontjában, valamint az Ügyféltájékoztatóban foglaltakat a Kúria több esetben is vizsgálta és megfelelőnek találta, ahogyan azt a BH2020. 214. számú határozatának [48] bekezdésében is rögzítette.

[17] A felperes fellebbezésében hivatkozott a kölcsönszerződés III. fejezet 1.1. pontjára, mely alapján állítása szerint megalapozottan gondolhatta, hogy az árfolyamváltozás számára legfeljebb 127.000 forint kockázatot jelent. E hivatkozás az r.Pp. 235. § (1) bekezdésébe ütközik, a felperesnek az elsőfokú eljárásban ilyen hivatkozása nem volt. Egyébként alaptalan a felperesi következtetés, ugyanis a hitelkeret az árfolyammozgásból adódó esetleges változások céljából való fenntartása önmagában egyfajta figyelmeztetés az árfolyamkockázat és ebből eredően a fizetési késedelem bekövetkezésének valós, reális veszélyére. A 3.2.1. pontból semmilyen módon nem következik, hogy az árfolyamváltozás maximuma legfeljebb 127.000 forint lehet.

Perköltségüket megbízási szerződés alapján kérték megállapítani, a fellebbezési ellenkérelem elkészítéséért 147.000 forint + áfa összegű perköltségre tartottak igényt.

[18] A felperes a fellebbezési ellenkérelemre tett észrevételében kiemelte, hogy a szerződés nem rögzíti, hogy a hitelező hogyan képezi az árfolyamát. Álláspontja szerint szükséges lett volna egy referencia árfolyam, melyhez lehetett volna algoritmussal saját árfolyamot alakítani, így meg kellett volna mondani az okot, hogy mikor változik az árfolyam és annak módját is. E körben hivatkozott a 2/2012. PK véleményre, valamint a 2/2014. PJE határozat 2. pontjára.

Az I. és V. rendű alperesek tévesen hivatkoztak az 1/2016. számú Polgári Jogegységi Határozat 2. pontjára, e körben utalt a C-51/17. számú EUB ítéletre, mely szerint a tisztességtelenséget nem az MNB árfolyammal, hanem az eredeti árfolyammal kell vizsgálni. A szerződéses árfolyam ismerete nélkül a Kúria 1/2016. PJE határozata nem alkalmazható a törlesztőrészletek kiszámíthatóságára. Mellékletben csatolta az általa helyesnek tartott, a pénzügyi mechanizmusról szóló szükséges tájékoztatót.

Az I. és V. rendű alpereseknek a 3.2.1. pontra való hivatkozását tévesnek tartotta. A hitelkeretet azért kellett feltölteni, hogy a felperesnek a következő hónapban is rendelkezésre álljon a törlesztőrészlet. Csatolta továbbá az általa összeállított kötelező bírói tájékoztatás szövegét – az árfolyamrás semmisségét követően – a semmisség következményeiről.

[19] A fellebbezés nem alapos.

[20] Az ítéltábla az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást annyiban pontosítja, hogy a felperes a perbeli közokiratba foglalt kölcsönszerződést nem az Bank Részvénytársasággal, hanem az Bank2 SA-val kötötte.

[21] Az ítéltábla az elsőfokú bíróság döntésével és indokaival lényegében egyet ért, a fellebbezésben foglaltakra tekintettel az alábbiakat emeli ki:

[22] Elsődleges kereseti kérelem:

A felperes elsődleges keresetében, mely a szerződés létre nem jöttének megállapítására irányult, hivatkozott arra, hogy a szerződésben a kölcsönösszeg nincs meghatározva. A kölcsönszerződés I.1. pontjában meghatározásra került a kölcsön összege, az abban foglalt meghatározás megfelel a 6/2013. PJE határozat III. pontjában, továbbá az 1/2016. PJE határozat rendelkező része 1. pontjában és 3. pontjában foglaltaknak.

[23] A felperes a szerződés aláírásával elfogadta, hogy a kölcsön összege 198.438 CHF, mely a kölcsönnyújtás időpontjában 30.075.000 forintban került meghatározásra A kölcsön célja hitelkiváltás volt, a kölcsön folyósításának feltételeit a kölcsönszerződés 2. pontja tartalmazta.

[24] A perbeli szerződéses konstrukció esetén a szerződéskötés és a szerződés hatálybalépésének időpontja nem azonos, a kölcsön folyósítására a folyósítási feltételek felperes által történő maradéktalan teljesítését és igazolását követően került sor. A szerződés aláírásakor nem lehetett előre tudni, hogy a felperes a folyósítási feltételeket mikor teljesíti, előre pedig nem volt ismert a HUF/CHF árfolyam. Ezért rendelkezik akként a szerződés, hogy a kölcsön összegéből a felperes „legfeljebb 30.075.000 forintnak megfelelő” forint összeget folyósít. A szerződésben a felek meghatározták azt a devizaárfolyamot, amelyet számításuk alapjául vettek. A szerződésben írt rendelkezések alapján mind a kölcsön, mind a törlesztőrészlet összege kiszámítható volt a kölcsönszerződés 3.1. pont, 4.1., illetve 4.3.1. pontjában foglaltak alapján. A törlesztőrészletek megfizetése esetén az irányadó devizaárfolyam mértékét a felek a szerződés 4.2. pontjában rögzítették, így a felperes alaptalanul hivatkozott arra, hogy a felek nem állapodtak meg az elszámolás módjában, az átszámítás folyamatát nem határozták meg, így azt a hitelező egyoldalúan, nem a szerződés alapján számolta ki. Helyesen hivatkozott az elsőfokú bíróság arra, hogy a tisztességtelen árfolyamrés kérdését a DH1 törvény 3. §-a rendezte, így erre a fogyasztó többé alappal nem hivatkozhat.

[25] A kölcsönszerződés IV. fejezetének 4. pontja szerint a felperes a szerződés aláírását megelőzően kellő időben megkapta a vonatkozó Üzletszabályzatot, azt és a Hirdetményt megismerte. A felperes alaptalanul hivatkozott arra, hogy a kölcsönszerződésben szereplő nyilatkozat „szabványzáradék” lenne. A kérelem egyoldalú felperesi nyilatkozatot tartalmaz, nem rögzít a Ptk. 205/B. §-a szerinti általános feltételeket. Az EUB a C-449/13. számú ítéletében nem a kölcsönkérelemben tett nyilatkozattal kapcsolatban foglalt állást, hanem olyan szerződésbe foglalt záradék felől, amely a 2008/48/EK irányelv 5. és 8. cikkében a hitelajánlatok összehasonlításához szükséges információk átadásával, a fogyasztó hitelképességével összefüggésben tartalmazta a fogyasztó nyilatkozatát a szükséges tájékoztatás megtörténtéről.

[26] Másodlagos kereseti kérelem:

A kölcsönkérelem benyújtásakor hatályos a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének ajánlása alapján elkészített „Ügyféltájékoztató a devizahitelek kockázatairól” elnevezésű nyomtatvány 1. pontja tájékoztatást adott a devizahitel fogalmáról, miszerint a devizahitel az olyan hitel, amelynek összegét nem forintban, hanem valamely más pénznemben határozzák meg; devizában tartozik a fogyasztó függetlenül attól, hogy forintban folyósítja a kölcsönt a bank. Tájékoztatót adott arról is, hogy belföldön elsősorban forintba van szükség és a hitel törlesztéséhez használt jövedelem is forintban keletkezik, így a hitel visszafizetése is forintban történik; a devizahitel összegét mindig devizában határozzák meg, annak kamatlába pedig az adott deviza pénzpiaci kamatszintjének megfelelően általában alacsonyabb, mint a forintbitelek jelenlegi kamatai. Ezt követően a tájékoztató összefoglalta a devizahitelek kapcsán mérlegelendő tényezőket, így a vételi és az eladási árfolyam különbségét, az árfolyamváltozást, a kamatváltozás lehetőségét, a pótfedezetet vagy kötelező előtörlesztést, továbbá összehasonlította a forint és a devizahitelt, valamint összegzést is tartalmazott. Az árfolyamváltozás körében hangsúlyozta, hogy a hitel devizaneme és forint közötti árfolyamváltozás hatással van mind a folyósítandó hitelösszegek, mind a törlesztőrészek (tőke-, kamat- és kezelési költség, tartozás) mértékére. Kiemelte: ha a szerződéskötés és a folyósítás között a forint árfolyama gyengül az adott devizával szemben, akkor több forint került folyósításra (de maximum a folyósítási limitnek megfelelő összeg); ha viszont a forint árfolyama erősödik, akkor a folyósításra kerülő forint összeg kevesebb lehet, mint amennyire az ügyfél a kölcsönszerződés megkötésekor számított. Ez különösen a lakásvásárlás és hitelkiváltási célú kölcsönöknél okozhat problémát. A tájékoztatás tartalmazta azt is, ha a forint árfolyama erősödik, akkor kevesebb forintot kell fizetni a devizában kifejezett törlesztőrészlet fejében, azaz a hitel a futamidő alatt „olcsóbbá” válik, ha azonban a forint árfolyama gyengül, akkor a devizában kifejezett törlesztőrészlet forintba átszámított összege magasabb lesz, azaz „drágul” a hitel; a forint erősödése tehát könnyíti a törlesztési terheken, gyengülése pedig növeli azokat.

Tájékoztatót adott az alperes arról is, hogy a devizahitelek kamatai az euró és a svájci frank kamatnövekedése miatt változnak. Táblázatot is készített, melyben bemutatta, hogy a feltételezett kamatemelkedés mértéke, illetve a forint esetleges 10, illetve 20%-os mértékű árfolyamgyengülésének hatása alapján hogyan változhat a havi törlesztőrészlet.

A tájékoztató hangsúlyozta, hogy a devizában nyújtott hiteleknel a forintbitelekkel ellentétben a törlesztőrészlet alapját képező tőke, illetve kamat mértéke is változhat, ezáltal a devizaalapú hitelek havi törlesztőrészei a forintbiteleknel gyakrabban és nagyobb mértékben ingadozhatnak. Felhívta a figyelmet arra is, hogy ügyfelek hitelfelvételi döntésüket ne a jelenlegi kamat és árfolyamszint alapján maximalizálják, hanem kalkuláljanak a jövőbeni törlesztőrészlet esetleges jelentős ingadozásával, illetve tartós növekedésének lehetőségével

is; aki hosszútávra akar devizahitelt felvenni a kamatváltozás lehetőségével is számoljon. A jelenlegi olcsó devizahitelek kamatterhei ugyanis várhatóan növekedni fognak, ám ennek mértékét senki nem tudja megjósolni.

[27] A Kúria más ügyekben (pl. Pfv.VII.20.974/2019/5., Pfv.I.20.175/2020/11. számú felülvizsgálati eljárásban) már vizsgálta a hitelező által is alkalmazott Ügyféltájékoztatót és arra a következtetésre jutott, hogy a hitelező által alkalmazott megoldással – a külön megszövegezett, a kölcsönkérelem benyújtásához a szerződéskötés előtt megismerhetővé tett Ügyféltájékoztatóval a feltárt és megismertetett ügyleti kockázatokra, majd a fogyasztók ezt követő, a szerződés megkötésével egyidejű nyilatkozatával a korlátlan árfolyamkockázat viseléséről – biztosította a szerződéskötés következményeinek kellő idejű megismerhetőségét, ahogy arra vonatkozó elvárását az EUB is következetesen megfogalmazta számos ítéletében. A kölcsönigénylők részéről a kölcsönkérelem benyújtása előtt megismert Ügyféltájékoztató vizsgálatával megállapítható, hogy az irat szemléltető, a forint árfolyamának a szerződésben kikötött devizához képest lehetséges változására (gyengülésére, erősödésére egyaránt) modellezett esetek mellett részletes és informatív szöveges magyarázatot adott a deviza alapú kölcsönügyletekben rejlő – a forint ügyletekből eltérő – kockázatokra.

[28] A kölcsönszerződés I.9. pontjában maguk a felperesek is kijelentették, hogy az alperesnek a szerződés kockázataival kapcsolatban nyújtott részletes tájékoztatását megismerték, megértették, az árfolyamkockázati tájékoztatóból tudomásuk van az árfolyamkockázatról: az előfinanszírozási időszak és a futamidő alatt a forint svájci frankhoz viszonyított árfolyamának kedvezőtlen változása esetén a devizában megállapított törlesztőrészek forintban kifizetendő ellenértéke akár jelentős mértékben is emelkedhet, mely kockázat vagyoni kihatásait teljes mértékben ők viselik.

[29] Az ítéltábla figyelemmel volt az EUB C-51/17. számú ügyben meghozott ítéletére. Az EUB ítéletéből kitűnően az árfolyamkockázati tájékoztatással összefüggésben felállított követelményrendszer szerint a szerződési feltételek világos és érthető megfogalmazása arra kötelezi a pénzügyi intézményt, hogy elegendő tájékoztatást nyújtson a kölcsönt felvevők számára ahhoz, hogy megalapozott döntést hozhassanak. Az árfolyamkockázattal kapcsolatos feltételnek nemcsak alaki és nyelvtani szempontból, hanem a konkrét tartalom vonatkozásában is érthetőnek kell lennie a fogyasztó számára abban az értelemben, hogy az általánosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintő átlagos fogyasztó ne csupán azt legyen képes felismerni, hogy a nemzeti fizetőeszköz a kölcsön nyilvántartásba vétele szerinti devizához képest leértékelődhet, hanem értékelnie kell tudnia az ilyen feltételnek a pénzügyi kötelezettségeire gyakorolt – esetlegesen jelentős – gazdasági következményeit is.

A perbeli esetben az Ügyféltájékoztatóba, illetve szerződés I.9. pontjába foglalt tájékoztatása a fent írt szükséges követelménynek megfelelt: abból lehetett arra következtetni, hogy a svájci franknak a magyar forinttal szembeni árfolyam-alakulása a kölcsön forintban történő visszafizetésének terheit akár növelheti is. A tájékoztatásból meg lehetett állapítani, hogy a változás a felperesek pénzügyi kötelezettségeit jelentős mértékben módosíthatja, a törlesztő részek forintban kifizetendő ellenértéke akár jelentős mértékben is emelkedhet. Kitűnt a tájékoztatásból, hogy az árfolyamváltozás a felperesekre nézve kockázatot jelent, mivel kedvezőtlen esetben a visszafizetés terhe növekedhet, hiszen a visszafizetést forintban kell

teljesíteni. A hitelező által adott tájékoztatásból fel lehetett mérni az árfolyamváltozás gazdasági következményeit is. A felperesek maguk nyilatkoztak úgy, hogy az árfolyamkockázatból adódó lehetséges hatásokat alaposan megfontolták, a kockázatot fizetőképességüknek és vagyoni helyzetüknek megfelelően mérlegelve vállalták.

[30] Mindezek kiemelésével az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét az r.Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

[31] Kötelezte a felperest, hogy az r.Pp. 78. §-a alapján fizesse meg az I. és V. rendű alperesek másodfokú eljárásban felmerült perköltségét, melyet az ítéltábla a 17/2024. (XII. 9.) IM rendelet 2. § (1) bekezdése alapján határozott meg.

Budapest, 2025. július 1.

Dr. Molnár Ágnes s.k.
a tanács elnöke,
előadó bíró

Dr. Merőtey Anikó s.k.
bíró

Levek Istvánné dr. s.k.
bíró